

 <small>PRZEDSIĘBIEMSTWO GOSPODARSTWA KOMARNAJEJ SANIKO SP. Z O.O.</small>	Procedura Zintegrowanego Systemu Zarządzania	Data wydania: 28.08.2017 r.
		Wersja: 5
		P – 9
Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego		
Sporządził: Violetta Sartanowicz		Zatwierdził:
Data: 28.08.2017 r.	Podpis:	Data: 22.08.2019 r. Podpis:

1. CEL

Celem procedury jest monitorowanie stanu bezpieczeństwa i higieny na stanowiskach pracy oraz pozyskanie informacji do planowania działań korygujących i zapobiegawczych;

- podjęcie właściwych decyzji przy doborze:

- wyposażenia stanowiska pracy,
- odzieży roboczej,
- organizacji pracy,

- określenie, jakie środki ochrony można zastosować i czy już są zastosowane właściwe;

- odpowiednie informowanie i szkolenie pracowników;

- wykazanie pracownikom i organom kontrolującym warunki pracy (Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej), że przeprowadzono analizę zagrożeń oraz zastosowano właściwe środki ochronne i profilaktyczne.

- zapobieganie wypadkom i chorobom zawodowym poprzez rozpoznawanie potencjalnych zdarzeń awaryjnych i wypadkowych oraz podejmowanie odpowiednich działań.

2. ZAKRES OBOWIĄZYWANIA

Procedura obejmuje swoim zakresem wszystkie komórki organizacyjne Spółki.

3. POJĘCIA, SKRÓTY

- **bezpieczeństwo i higiena pracy** - stan warunków i organizacji pracy oraz zachowań pracowników zapewniających wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy,

- **identyfikacja zagrożenia** - proces rozpoznania tego czy zagrożenie istnieje oraz określania jego charakterystyk,

- **ocena ryzyka zawodowego** - proces analizowania ryzyka zawodowego i wyznaczenia jego dopuszczalności,
- **poważna awaria** - zdarzenie w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstała w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem,
- **ryzyko zawodowe** - prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

4. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- Procedura: P – 7: Audit wewnętrzny

5. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- **Pełnomocnik Zarządu ds. ZSZ** jest uprawniony i odpowiedzialny jest za:
    - aktualizowanie dokumentów systemowych w celu dostosowywania ich do zmieniających się przepisów prawnych.
  - **Starszy Inspektor ds. BHP** jest uprawniony i odpowiedzialny za:
    - Monitorowanie stanu bezpieczeństwa i higieny na stanowiskach pracy, oraz pozyskanie informacji do planowania działań korygujących i zapobiegawczych w przypadku;**
    - wdrażania do użytku nowych maszyn czy urządzeń,
    - wyposażenia stanowisk pracy w instrukcje stanowiskowe,
    - stosowania substancji chemicznych, niebezpiecznych w przedsiębiorstwie,
    - udział w postępowaniach przetargowych na zakup odzieży roboczej, ochronnej, sprzętu ochrony osobistej,
- Przy organizacji stanowisk pracy, podejmowane są przez niego działania:**
- określenie, jakie środki ochrony można zastosować i czy są zastosowane właściwe,
  - odpowiednie informowanie i szkolenie pracowników,

- wykazanie pracownikom i organom kontrolującym warunków pracy (Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Sanitarnej), że weryfikowane są zagrożenia: (pomiar wydatku energetycznego na stanowiskach, natężenia oświetlenia, hałasu, występowania pyłów przemysłowych zawierających wolną krzemionkę poniżej 2%, narażenia pracowników na występowanie węglowodorów aromatycznych, zagrożenia biologicznego) oraz czy zastosowano właściwe środki ochronne i profilaktyczne.
- zlecenie przeprowadzania badań Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w zakresie pomiaru występujących szkodliwych czynników dla zdrowia na stanowiskach w przedsiębiorstwie zgodnie z wyznaczonymi terminami,
- opracowanie rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- dobór obuwia, odzieży ochronnej, sprzętu ochrony osobistej w celu właściwej ochrony przed czynnikami szkodliwymi występującymi w przedsiębiorstwie,
- kierowanie pracowników na szczepienia ochronne przeciwko żółtaczce, tężcowi, durowi brzuszemu,

Ścisłe współpracuje z lekarzem profilaktykiem przy opracowywaniu:

- ryzyka zawodowego dla niektórych stanowisk, z racji występowania zagrożenia biologicznego,
- przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur np: kontaktu z krwią, przekazywania do utylizacji martwych zwierząt i ptaków,

Współpracuje z Powiatowym lekarzem weterynarii z racji zbierania, przewozu i selekcji z masy odpadów komunalnych materiałów niebezpiecznych klasy 6.2.

6. OPIS POSTĘPOWANIA

6.1. Ogólne zasady przy opracowaniu ryzyka zawodowego

- ❑ Ocena ryzyka dotyczy stanowisk występujących w spółce. Uwzględnia zagrożenia, jakie mogą wystąpić i środki ochronne, które należy stosować w przypadku wykonywania prac na terenie przedsiębiorstwa.
- ❑ Ocena ryzyka zawodowego została dokonana zgodnie z wytycznymi określonymi Polską Normą PN-N-18002: Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, oraz metodą Risk-Score. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego.

- W arkuszu oceny ryzyka zawodowego w kolumnie stan środków ochronnych wyszczególniono środki techniczne, środki ochrony zbiorowej i środki ochrony indywidualnej, organizacyjne stosowane w przedsiębiorstwie. Stosowane środki ochronne i procedury bezpieczeństwa, mają zastosowanie do wszystkich osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie.
- Oceny ryzyka zawodowego dokonuje się wówczas, gdy pojawiły się nowe zagrożenia dla pracownika a w szczególności:
  - przy braku takiej oceny na dotychczasowych stanowiskach pracy,
  - przy tworzeniu nowych stanowisk pracy,
  - przy wprowadzaniu zmian na stanowiskach pracy (technologicznych, organizacyjnych),
  - po zmianie obowiązujących wymagań odnoszących się do ocenianych stanowisk pracy,
  - w przypadku potrzeby, dla niebezpiecznej czynności koniecznej do wykonania,
  - w celu określenia stopnia zagrożenia, zagrożeń występujących na stanowisku pracy,
  - po zaistniałym wypadku na danym stanowisku pracy.

6.2 Osoba przeprowadzająca ocenę ryzyka zawodowego

Starszy Inspektor ds. BHP ma prawo zwrócenia się do brygadzystów, mistrzów, w celu uzyskania niezbędnych informacji związanych z wykonywaną oceną ryzyka zawodowego. Dokonuje jej w przypadku konieczności w dobranym kilkuosobowym zespole między innymi, na podstawie posiadanych badań czynników niebezpiecznych występujących w przedsiębiorstwie. Z dokonaną oceną zapoznawani są pracownicy zatrudnieni na stanowisku której ona dotyczy. Fakt zapoznania potwierdzany jest własnoręcznym podpisem zainteresowanego. Ocena ta jest każdorazowo zatwierdzana przez Prezesa Zarządu.

6.3 Przebieg oceny ryzyka zawodowego

a) Zbieranie informacji o stanowisku pracy

Informacje o stanowisku pracy są zbierane na podstawie danych, zawartych w następujących dokumentach:

- *Rejestrze wypadków przy pracy,*
- dokumentacji techniczno – eksploatacyjnej (w tym instrukcje stanowiskowe, instrukcje obsługi),

- wywiadach z pracownikami zatrudnionymi na tym stanowisku pracy,
- instrukcjach stanowiskowych,
- substancjach niebezpiecznych występujących na stanowisku pracy,
- czynnikach fizycznych występujących, mogących wystąpić na stanowisku pracy.

b) Identyfikacja zagrożeń

Zagrożenia są identyfikowane na podstawie:

- pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy,
- krotności występowania tych samych zdarzeń wypadkowych na stanowisku.

c) Oszacowanie ryzyka zawodowego.

W celu oszacowania ryzyka określa się, jakie skutki wypadkowe lub chorobowe mogą powstać dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia.

W zależności od wartości prawdopodobieństwa i stopnia utraty zdrowia przez osobę poszkodowaną (ciężkości następstw), ryzyko zawodowe może być:

- małe lub średnie - takie ryzyko uznaje się za dopuszczalne,
- duże - takie ryzyko jest niedopuszczalne, podejmowane są działania w przedsiębiorstwie aby je obniżyć na stanowisku.

Mało prawdopodobne następstwa zagrożeń to takie, które nie powinny wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.

Prawdopodobne następstwa zagrożeń to takie, które mogą wystąpić nie częściej niż kilkakrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.

Wysoce prawdopodobne następstwa zagrożeń to takie, które mogą wystąpić wielokrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.

Ciężkość następstw jest mała, jeżeli powstające w wyniku zagrożeń - urazy i choroby nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy (np. bóle głowy, niewielkie stłuczenia i zranienia, podrażnienia oczu itp.).

Ciężkość następstw jest średnia, jeżeli powstające w wyniku zagrożeń - urazy i choroby powodują niewielkie, ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane

z krótkimi okresami absencji (np. zranienia, alergie skórne, nieskomplikowane złamania itp.).
Ciężkość następstw jest duża, jeżeli powstające w wyniku zagrożeń - urazy i choroby powodują ciężkie i stałe dolegliwości i/lub śmierć np: (oparzenia III stopnia, amputacje, zawodowe ubytki słuchu, niedosłuch itp.).

6.4 Dokumentacja oceny ryzyka zawodowego

Dokumentem, który powstaje jako ocena ryzyka zawodowego, stroną główną jest karta oceny ryzyka zawodowego zawierająca wyniki w/w oceny i zestawienie jej (rejestr) dla poszczególnych stanowisk.

Z treścią karty oceny ryzyka zawodowego zapoznawani są pracownicy, których dotyczy sporządzona ocena ryzyka zawodowego.

6.5 Działania wynikające z oceny ryzyka zawodowego

Konsekwencją wykonania oceny ryzyka zawodowego, jest ustalenie niezbędnych działań profilaktycznych (korygujących i zapobiegawczych) na stanowiskach pracy, w zależności od kategorii ryzyka zawodowego dla wartościowania ryzyka w skali 3 – stopniowej, a w sporządzanej metodą Riks- Score wartościowanie następuje według skali 5 – stopniowej.

IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

STANOWISKO	OPIS POSTĘPOWANIA
Pracownik firmy	Zgłoszenie sytuacji potencjalnie awaryjnej lub wypadkowej.
Mistrz Działu	Przekazanie zgłoszonej sytuacji potencjalnie awaryjnej lub wypadkowej Inspektorowi ds. bhp. Przekazanie swoich obserwacji Inspektorowi ds. bhp. Podjęcie doraźnych działań zapobiegawczych w celu uniknięcia zagrożenia do czasu opracowania nowej oceny.
Starszy Inspektor ds. BHP	Zarejestrowanie zgłoszonej sytuacji potencjalnie awaryjnej bądź wypadkowej. Dokonanie przeglądu zapisów dotyczących sytuacji potencjalnie awaryjnych lub wypadkowych.

	Podjęcie decyzji o konieczności wszczęcia stosownych działań zapobiegawczych w postaci sporządzenia lub weryfikacji istniejących instrukcji bhp lub awaryjnych i przeszkolenia pracowników.
Prezes Zarządu	Akceptacja sporządzonych instrukcji, wytycznych, opracowanych przez Inspektora ds. bhp.

7. ZAPISY

- *Rejestr potencjalnych zagrożeń wypadkowych ,*
- *Rejestr chorób zawodowych,*
- *Rejestr podejrzeń o choroby zawodowe,*
- *Notatki specjalisty ds. bhp o zidentyfikowanym zagrożeniu*
- *Rejestr wypadków przy pracy,*
- *Materiały pomocnicze do szkolenia okresowego w zakresie bhp.*

8. FORMULARZE

- Rejestr wypadków przy pracy,
- Karta wypadku w drodze do pracy / z pracy do domu.